

QUAN HỆ VIỆT NAM - TRUNG QUỐC

trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao từ năm 2012 đến nay

ThS NGUYỄN TẤN TOÀN

Tạp chí Cộng sản

Việt Nam - Trung Quốc là hai quốc gia láng giềng có chung đường biên giới, có quan hệ truyền thống lâu đời, tốt đẹp trong quá trình xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc của hai nước. Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc (tháng 11 - 2012) đánh dấu sự chuyển giao quyền lực giữa các thế hệ lãnh đạo Trung Quốc, đồng thời xác lập thời kỳ mới trong đường lối lãnh đạo của Trung Quốc với hạt nhân là Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình. Trong quan hệ hai nước, Trung Quốc luôn coi Việt Nam là ưu tiên chính trong tổng thể chính sách ngoại giao láng giềng; đồng thời Việt Nam coi phát triển quan hệ với Trung Quốc là ưu tiên hàng đầu trong chính sách đối ngoại. Từ năm 2012 đến nay, mặc dù tình hình thế giới và khu vực có nhiều biến động, tuy nhiên quan hệ Việt Nam - Trung Quốc vẫn phát triển ổn định, tích cực theo phương châm 16 chữ vàng và tinh thần 4 tốt; hợp tác, hữu nghị vẫn luôn là dòng chảy chính trong quan hệ giữa hai nước.

1. Quan hệ hữu nghị, hợp tác toàn diện Việt Nam - Trung Quốc

Trung Quốc là nước đầu tiên Việt Nam thiết lập quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện vào năm 2008. Thời gian qua, mặc dù thế giới và khu vực có những biến động to lớn, diễn biến rất nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo nhưng quan hệ Việt Nam - Trung Quốc vẫn phát triển tương đối ổn định. Phát triển quan hệ với Trung Quốc luôn là chủ trương nhất quán, lựa chọn chiến lược, ưu tiên hàng đầu trong đường lối đối ngoại độc lập tự chủ, đa phương hóa, đa dạng hóa của Việt Nam.

Kể từ Đại hội lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, chính sách đối ngoại của Trung Quốc đã kế thừa, đồng thời có sự bổ sung, điều chỉnh chiến lược so với các kỳ đại hội trước với 3 trụ cột quan trọng, bao gồm: 1. Ngoại giao nước lớn đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới; 2. Ngoại giao láng giềng; 3. Ngoại giao nguyên thủ với hạt nhân là Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình; 4. Ngoại giao kinh tế gắn với ngoại giao chính trị; 5. “Ngoại giao chiến lang”, trong đó, chính sách ngoại giao láng giềng trở thành ưu tiên hàng đầu trong chiến lược ngoại giao của Trung Quốc. Báo cáo chính trị Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc nhấn mạnh: “Trung Quốc sẽ kiên trì là bạn và đối tác tốt với các nước láng giềng, củng cố tình hữu nghị láng giềng tốt, tăng cường hợp tác cùng có lợi và phấn đấu để sự phát triển của Trung Quốc tốt hơn mang lại lợi ích cho các nước láng giềng”¹.

Với Việt Nam, Trung Quốc nêu lên 4 điểm tương đồng (năm 2014 nêu: chế độ chính trị tương đồng, niềm tin lý tưởng tương thông, con đường phát triển tương cận; năm 2017 nêu: chế độ chính trị tương thông, con đường phát triển tương tự, tiền đồ tương quan, vận mệnh cùng chia sẻ) và 4 tốt (láng giềng tốt, bạn bè tốt, đối tác tốt, đồng chí tốt)². Điều này cho thấy, Trung Quốc muốn xây dựng và thúc đẩy một khu vực xung quanh đường biên giới với các nước hòa bình, ổn định và thúc đẩy quan hệ láng giềng hữu nghị, trong đó có Việt Nam. Trong chuyên thăm Việt Nam năm 2015, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình khẳng định Việt Nam - Trung Quốc “là láng giềng quan trọng và là đối tác hợp tác

của nhau”, đồng thời nhấn mạnh “Trung Quốc coi trọng cao độ quan hệ với Việt Nam”.

Giai đoạn 2012 - 2017, hai nước đã thường xuyên trao đổi các chuyến thăm của lãnh đạo cấp cao, trong đó có các chuyến thăm của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, Chủ tịch Quốc hội, Thủ tướng Chính phủ Việt Nam tới Trung Quốc nhằm khẳng định chính sách nhất quán của Đảng, Nhà nước Việt Nam trong quan hệ ngoại giao với Trung Quốc³. Về phía Trung Quốc, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, Chủ tịch Chính hiệp, Thủ tướng Quốc Vụ Viện đã đến thăm Việt Nam để tăng cường quan hệ hai nước⁴. Mục đích của các chuyến thăm cấp cao của lãnh đạo hai Đảng, hai Nhà nước là nhằm củng cố niềm tin chính trị giữa hai nước, mỗi chuyến thăm hai nước đều ra tuyên bố chung, nhiều hiệp định, văn kiện hợp tác được ký kết, tạo nền tảng định hướng quan trọng trong phát triển quan hệ giữa hai nước. Tại các cuộc gặp, hai bên nhất trí việc tiếp tục duy trì tiếp xúc cấp cao thường xuyên giữa hai Đảng, hai Nhà nước. Tăng cường các hình thức trao đổi thông tin, như thăm hỏi, đặc phái viên, hội đàm, gặp gỡ thường niên giữa lãnh đạo các cấp... Bên cạnh đó, các chuyến thăm giữa lãnh đạo cấp cao còn tạo động lực quan trọng để hai nước triển khai các hoạt động hợp tác, đối ngoại của nhiều cấp khác như ban, bộ, ngành trung ương, địa phương, đối ngoại nhân dân⁵.

Về tổng thể, quan hệ Việt Nam - Trung Quốc trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao trong giai đoạn này cơ bản phát triển ổn định, hợp tác, hữu nghị vẫn là xu thế chính trong quan hệ của hai nước. Thông qua các cuộc tiếp xúc, lãnh đạo cấp cao hai nước đã nhất trí kiên trì ổn định, tôn trọng lẫn nhau, tăng cường trao đổi chiến lược, gia tăng tin cậy chính trị, làm sâu sắc hợp tác cùng có lợi, thúc đẩy quan hệ đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Trung Quốc tiếp tục phát triển lành mạnh, ổn định... Nhằm tăng cường củng cố quan hệ hữu nghị truyền thống, lãnh đạo cấp cao của hai nước còn tham dự nhiều sự kiện ngoại giao quan trọng, như Diễn đàn cấp cao về hợp tác quốc tế “Vành đai và con đường” lần thứ 2 của Trung Quốc, diễn đàn Hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương được tổ chức tại Việt Nam, Hội nghị cấp cao APEC năm 2017... Tuy nhiên, quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước trong giai đoạn này vẫn còn tồn tại một số vấn đề bất đồng. Song, bằng nhiều biện pháp, quan hệ chính trị -

ngoại giao giữa của hai nước vẫn phát triển theo đúng quỹ đạo dựa trên nền tảng duy trì hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển. Quan hệ Việt Nam - Trung Quốc trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao tiếp tục được củng cố, phát triển góp phần tạo môi trường ổn định, thuận lợi, tạo tiền đề cho các quan hệ khác phát triển hiệu quả như kinh tế, thương mại, văn hóa - giáo dục, cũng như việc triển khai các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của mỗi nước và sự ổn định của cả khu vực.

Giai đoạn 2017 đến nay, quan hệ Việt Nam - Trung Quốc trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao tiếp tục phát triển lành mạnh, ổn định, duy trì xu thế phát triển tích cực. Từ năm 2017 đến nay, Việt Nam - Trung Quốc thường xuyên có các chuyến thăm cấp cao giữa lãnh đạo Đảng, Nhà nước nhằm củng cố, thúc đẩy phát triển quan hệ tốt đẹp giữa hai nước. Năm 2017, hai nước đã có 3 chuyến thăm cấp cao giữa lãnh đạo Đảng, Nhà nước, đây cũng là lần đầu tiên trong một năm có chuyến thăm chính thức của cả Tổng Bí thư và Chủ tịch nước hai nước⁶. Đồng thời cũng là chuyến thăm nước ngoài đầu tiên của hai lãnh đạo cấp cao sau đại hội đảng mỗi bên đều tổ chức thành công đại hội Đảng toàn quốc. Chuyến thăm Việt Nam của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình sau khi tái nhiệm tại Đại hội Đảng lần thứ XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc cho thấy sự coi trọng của Trung Quốc đối với quan hệ Việt Nam - Trung Quốc. Chuyến thăm có ý nghĩa góp phần thúc đẩy và làm sâu sắc hơn quan hệ hai nước; củng cố truyền thống giao lưu lãnh đạo cấp cao hai Đảng, hai Nhà nước, góp phần định hướng và dẫn dắt quan hệ đối tác hợp tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Trung Quốc lên một tầm cao mới, tạo nền tảng thuận lợi cho quan hệ hai nước phát triển ổn định, lành mạnh⁷.

Ngoài các chuyến thăm cao cấp, hai nước còn có nhiều chuyến thăm, làm việc của các lãnh đạo Đảng, Nhà nước các cấp. Năm 2018, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc hội đàm với Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình (tháng 10) và Thủ tướng Lý Khắc Cường (tháng 1 và tháng 10). Năm 2019, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc tham dự Diễn đàn hợp tác quốc tế “Vành đai và con đường” (tháng 4); Chủ tịch Quốc hội thăm chính thức Trung Quốc vào tháng 7. Về phía Trung Quốc, chuyến thăm của Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị vào tháng 4 năm 2018 được

đánh giá được đánh giá là thể hiện sự coi trọng đối với các quốc gia tại khu vực trong chính sách ngoại giao láng giềng, đồng thời đặt nền móng quan trọng để củng cố quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước trong giai đoạn mới.

Trong giai đoạn tình hình dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, hai bên vẫn tiếp tục, duy trì trao đổi, tiếp xúc cấp cao thông qua các cơ chế linh hoạt như trao đổi điện mừng, điện đàm trực tiếp... Hai nước cũng hợp tác chặt chẽ trong công tác phòng, chống dịch bệnh. Ngay khi dịch Covid-19 diễn biến phức tạp tại Trung Quốc, Đảng, Chính phủ và nhân dân Việt Nam đã tặng Đảng, Chính phủ, nhân dân Trung Quốc vật tư, trang thiết bị y tế gồm máy thở, quần áo sát khuẩn, găng tay, khẩu trang y tế với tổng trị giá 500.000 USD; Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đã vận động các tổ chức, cá nhân quyên góp hỗ trợ nhân dân Trung Quốc số vật tư y tế trị giá 100.000 USD để phòng, chống dịch⁸. Đến cuối năm 2021, Trung Quốc đã viện trợ cho Việt Nam 7,3 triệu liều và cung cấp thương mại khoảng 45 triệu liều vaccine và ủng hộ lượng lớn vật tư y tế cho các địa phương Việt Nam⁹.

Từ năm 2022 đến nay, lãnh đạo hai Đảng, hai Nhà nước đã có các chuyến thăm lẫn nhau mang tính lịch sử nhằm củng cố nền tảng tin cậy chính trị, tăng cường định hướng cho sự phát triển song phương của hai nước trong giai đoạn mới.

Năm 2022, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã có chuyến thăm chính thức Trung Quốc, đây là chuyến thăm đầu tiên sau 3 năm xảy ra dịch bệnh Covid-19; đồng thời Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng là lãnh đạo nước ngoài đầu tiên thăm Trung Quốc sau Đại hội lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Hai bên đã ra “Tuyên bố chung Việt Nam - Trung Quốc về tiếp tục đẩy mạnh và làm sâu sắc hơn nữa quan hệ đối tác hợp tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Trung Quốc”. Tuyên bố chung Việt Nam - Trung Quốc năm 2022 định hướng rõ và cụ thể trong các lĩnh vực hợp tác của hai nước. Tuyên bố thể hiện sự ủng hộ của Việt Nam đối với sự phát triển, những thành tựu quan trọng mà Trung Quốc đạt được trong thời gian qua; đồng thời khẳng định Việt Nam kiên trì thực hiện chính sách đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển, đa dạng hóa, đa phương quan hệ; kết hợp sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc với sức mạnh thời

đại, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế; là bạn, là đối tác tin cậy và thành viên tích cực, có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế. Chuyến thăm Trung Quốc của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng năm 2022 được coi là sự khởi đầu tích cực cho quan hệ giữa hai nước trong giai đoạn mới.

Năm 2023, chuyến thăm của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình có ý nghĩa chiến lược trong củng cố quan hệ của hai Đảng, hai Nhà nước, làm sâu sắc và nâng tầm hơn nữa quan hệ Đối tác Hợp tác chiến lược toàn diện. Về quan hệ chính trị, hai bên nhất trí tăng cường giao lưu cấp cao có ý nghĩa chiến lược, mối quan hệ có tính chất đặc thù của quan hệ Việt Nam - Trung Quốc. Hai bên đã ra tuyên bố chung 6 định hướng hợp tác lớn trong thời gian tới, bao gồm: Tin cậy chính trị cao hơn; hợp tác quốc phòng - an ninh thực chất hơn; hợp tác thực chất sâu sắc hơn; nền tảng xã hội vững chắc hơn; phối hợp đa phương chặt chẽ hơn; bất đồng được kiểm soát và giải quyết tốt hơn. Chuyến thăm tiếp tục làm sâu sắc và nâng cao hơn nữa quan hệ hai nước, đồng thời xây dựng một “thời đại mới” cho quan hệ Việt Nam - Trung Quốc, đồng thời tạo ra một kiểu quan hệ quốc tế mới và ngoại giao láng giềng tốt đẹp, có ý nghĩa quan trọng mang tính thời đại¹⁰.

Năm 2024, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã có chuyến thăm đến Trung Quốc. Đây là chuyến thăm nước ngoài đầu tiên của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm trên cương vị mới, thể hiện sự coi trọng cao độ của Đảng, Nhà nước Việt Nam đối với việc phát triển quan hệ với Trung Quốc. Trong khuôn khổ chuyến thăm, hai bên đã ra Tuyên bố chung về việc tăng cường hơn nữa quan hệ đối tác hợp tác chiến lược toàn diện, đi sâu xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam - Trung Quốc. Hai bên đã đạt nhận thức chung về tăng cường quan hệ đối tác chiến lược toàn diện theo hướng “6 hơn” trọng tâm là cụ thể hóa các nhận thức chung và thỏa thuận giữa hai bên. Đồng thời, tiếp tục duy trì trao đổi chiến lược giữa lãnh đạo cấp cao hai Đảng, hai nước, củng cố nền tảng tin cậy chính trị, cùng định hướng xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam - Trung Quốc có ý nghĩa chiến lược; phát huy đầy đủ vai trò của kênh Đảng, các cơ chế Ủy ban hợp tác giữa Quốc hội Việt Nam và Nhân đại toàn quốc Trung Quốc, của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Chính hiệp toàn quốc

Trung Quốc, các cơ chế trao đổi quốc phòng, an ninh, ngoại giao¹¹.

Có thể khẳng định, các chuyến thăm diễn ra với mật độ liên tục cho thấy hai nước đều coi trọng quan hệ song phương và nhu cầu nâng cao quan hệ ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất trong bối cảnh mới, đặc biệt trên lĩnh vực quan hệ chính trị - ngoại giao. Những thỏa thuận đạt được trong các chuyến thăm nhằm củng cố và tăng cường sự tin cậy chính trị giữa hai nước, góp phần quan trọng trong thúc đẩy quan hệ song phương theo hướng toàn diện, lành mạnh. Bên cạnh đó, thông qua các chuyến thăm, tiếp xúc cấp cao, trên nền tảng quan hệ chính trị - ngoại giao ngày càng phát triển, hai bên cũng thống nhất những định hướng lớn, chỉ đạo cụ thể đối với các lĩnh vực hợp tác quan trọng khác như kinh tế, văn hóa, an ninh - quốc phòng...

2. Một số nhận xét, đánh giá

Về tổng thể, trong giai đoạn từ năm 2012 đến nay, hữu nghị, hợp tác luôn vẫn là nền tảng quan trọng trong quan hệ Việt Nam - Trung Quốc trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao. Quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước trong giai đoạn này có một số điểm quan trọng, bao gồm: *Thứ nhất*, quan hệ Việt Nam - Trung Quốc trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao được tiếp tục được duy trì và phát triển ổn định trên nền tảng quan hệ truyền thống tốt đẹp do Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chủ tịch Mao Trạch Đông cùng các thế hệ lãnh đạo hai nước dày công, vun đắp qua các giai đoạn cách mạng. Thông qua các chuyến thăm cấp cao, lãnh đạo hai Đảng, hai Nhà nước đã đồng thuận nhận thức về việc xây dựng quan hệ chính trị - ngoại giao hai nước ngày càng đi vào thực chất, đưa quan hệ hai nước lên một tầm cao mới; *Thứ hai*, lãnh đạo hai Đảng, hai Nhà nước có quyết tâm cao trong việc xây dựng và phát triển quan hệ chính trị - ngoại giao tương xứng với mối quan hệ đối tác chiến lược toàn diện mà hai nước đã thiết lập; phù hợp với lợi ích của hai Đảng, hai Nhà nước và nhân dân hai nước; *Thứ ba*, mặc dù quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước vẫn còn tồn tại một số vấn đề bất đồng, tuy nhiên, hữu nghị và hợp tác vẫn là dòng chảy chính quan trọng trong quan hệ hai nước với phương châm “Láng giềng hữu nghị, hợp tác toàn diện, ổn định lâu dài, hướng tới tương lai” và tinh thần “Láng giềng tốt, bạn bè tốt, đồng chí tốt, đối tác tốt”.

Trong thời gian tới, tình hình khu vực và thế giới tiếp tục có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường, tác động không nhỏ đến quan hệ Việt Nam - Trung Quốc nói chung và trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao nói riêng. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhận định: “Thế giới đang trong thời kỳ thay đổi có tính thời đại. Hòa bình, hợp tác, phát triển tuy là xu thế lớn, song đang đứng trước những khó khăn, thách thức mới, nghiêm trọng hơn”¹². Về cơ bản, trong giai đoạn tới, quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước sẽ tiếp tục được duy trì và phát triển ổn định, lành mạnh trên nền tảng quan hệ đối tác, hợp tác chiến lược toàn diện. Đồng thời, quan hệ này tiếp tục được củng cố, phát triển thông qua các hoạt động ngoại giao các cấp với 3 trụ cột quan trọng là đối ngoại Đảng, ngoại giao Nhà nước và đối ngoại nhân dân. Tuy nhiên, để tiếp tục xây dựng và củng cố quan hệ tốt đẹp giữa hai nước trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao, tạo nền tảng quan trọng trong bảo đảm cao nhất lợi ích quốc gia - dân tộc, Việt Nam cần tiếp tục chủ động, tập trung thực hiện có hiệu quả một số nội dung sau:

Thứ nhất, tiếp tục khẳng định và thực hiện hiệu quả hơn nữa đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển, đa dạng hóa, đa phương hóa quan hệ, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế với phương châm “Việt Nam muốn là bạn với tất cả các nước trong cộng đồng thế giới, phấn đấu vì hòa bình, độc lập và phát triển”¹³. Đồng thời thực hiện hiệu quả chính sách đối ngoại quốc phòng “bốn không” đó là không tham gia liên minh quân sự; không liên kết với nước này để chống nước kia; không cho nước ngoài đặt căn cứ quân sự hoặc sử dụng lãnh thổ để chống lại nước khác; không sử dụng vũ lực hoặc đe dọa sử dụng vũ lực trong quan hệ quốc tế. Tiếp tục củng cố, thúc đẩy xây dựng lòng tin chiến lược giữa hai Đảng, hai Nhà nước, coi quan hệ chính trị - ngoại giao là nền tảng quan trọng để thúc đẩy, làm sâu sắc các quan hệ hợp tác khác trên mọi lĩnh vực, đặc biệt là đầu tư, thương mại, giáo dục; tăng cường gặp gỡ, tiếp xúc các cấp, đặc biệt là cấp cao, qua đó định hướng, dẫn dắt quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước ngày càng đi vào phát triển ổn định, lành mạnh vì mục tiêu hòa bình, hợp tác và phát triển toàn diện.

Thứ hai, đối với các vấn đề còn bất đồng, Việt Nam cần kiên định, kiên trì tìm kiếm những tương

đồng, nhất quán xử lý các vấn đề bằng biện pháp hòa bình, trên cơ sở luật pháp quốc tế, các tuyên bố chung đã ký kết để bảo đảm lợi ích hài hòa vì hòa bình lâu dài của mỗi nước và khu vực.

Thứ ba, tuyên truyền sâu rộng đến đội ngũ cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân nhận thức thống nhất và nhất quán về chủ trương, đường lối đối ngoại độc lập của Việt Nam; về truyền thống, quan hệ tốt đẹp giữa hai Đảng, hai Nhà nước và nhân dân hai nước trong tiến trình bảo vệ và xây dựng tổ quốc của mỗi nước; về tầm quan trọng trong việc giữ gìn, củng cố và phát triển quan hệ đối tác chiến lược toàn với Trung Quốc, hiểu rõ đây là ưu tiên hàng đầu trong đường lối, chính sách đối ngoại của Đảng ta. Bên cạnh đó, cần tiếp tục nâng cao cảnh giác, sớm phát hiện các âm mưu, thủ đoạn kích động chủ nghĩa dân tộc gây chia rẽ quan hệ truyền thống quý báu giữa hai nước. Đẩy mạnh công tác nhận diện, đấu tranh, phản bác các quan điểm, sai trái, phản động của các thế lực thù địch về quan hệ của hai nước, đặc biệt là quan hệ chính trị - ngoại giao.

Thứ tư, chú trọng công tác nghiên cứu về Trung Quốc, công tác dự báo chiến lược để có cơ sở đánh giá kịp thời quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước trong trung và dài hạn, từ đó có cơ sở để tham mưu cho lãnh đạo Đảng, Nhà nước những chính sách phù hợp góp phần thúc đẩy phát triển quan hệ truyền thống tốt đẹp của hai nước, đồng thời bảo đảm cao nhất lợi ích quốc gia - dân tộc.

Thứ năm, đẩy mạnh giao lưu nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ hai nước ngày càng đi vào sâu rộng, thực chất nhằm gia tăng sự hiểu biết lẫn nhau giữa hai quốc gia, sự kết nối nhân dân, góp phần củng cố và phát triển cho quan hệ Việt Nam - Trung Quốc nói chung và trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao nói riêng phát triển lành mạnh, ổn định.

Sau 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao (18.1.1950 - 18.1.2024), 17 năm thiết lập khuôn khổ quan hệ Đối tác Hợp tác Chiến lược Toàn diện (2008 - 2025), quan hệ Việt Nam - Trung Quốc nói chung và trên lĩnh vực chính trị - ngoại giao đã đạt được nhiều thành tựu to lớn, góp phần thành công vào sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc và công cuộc xây dựng, phát triển của mỗi nước. Tin tưởng rằng, với nền tảng truyền thống quan hệ tốt đẹp, trong thời gian tới, quan hệ

chính trị - ngoại giao giữa hai nước tiếp tục phát triển, trở thành hình mẫu lý tưởng của quan hệ đặc biệt, đoàn kết và mẫu mực.

1. 吴乐珺 - 王远: “亲仁善邻共同发展” (tạm dịch: Cùng phát triển với láng giềng tốt), ngày 26-10-2023, <http://politics.people.com.cn/n/2013/1026/c1001-23332937.html>.
2. Nguyễn Thị Phương Hoa: *Nhìn lại ngoại giao láng giềng của Trung Quốc dưới thời Tập Cận Bình ở khu vực Đông Nam Á (2012 - 2021)*, Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam, số 3, 2022, tr. 46 - 47.
3. Chuyến thăm của Chủ tịch nước Trương Tấn Sang năm 2013, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng năm 2015; Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc năm 2016; Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tháng 1 - 2017; Chủ tịch nước Trần Đại Quang, tháng 5 - 2017.
4. Thủ tướng Quốc Vụ Viện Lý Khắc Cường năm 2013; Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình năm 2015 và năm 2017.
5. Lê Văn Toàn: *Quan hệ Việt Nam - Trung Quốc (1991 - 2001)*, Tạp chí Lịch sử Đảng, tháng 9-2021, tr. 56.
6. Chuyến thăm Trung Quốc của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng vào tháng 1 và Chủ tịch nước Trần Đại Quang vào tháng 5; Chuyến thăm Việt Nam của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tập Cận Bình vào tháng 11.
7. *Ý nghĩa chuyến thăm Việt Nam của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình*, Báo điện tử Vietnamplus, ngày 9-11-2027, <https://www.vietnamplus.vn/y-nghia-chuyen-tham-viet-nam-cua-chu-tich-trung-quoc-tap-can-binh-post474528.vnp>.
8. Hồng Điệp - Phan Phương: *Việt Nam tích cực hỗ trợ các quốc gia phòng, chống đại dịch Covid-19*, Báo điện tử Vietnamplus, ngày 18-4-2020, <https://www.vietnamplus.vn/viet-nam-tich-cuc-ho-tro-cac-quoc-gia-phong-chong-dai-dich-covid-19-post635403.vnp>.
9. *Quan hệ Việt Nam - Trung Quốc ngày càng sâu sắc hơn trong thời đại mới*, Tạp chí điện tử Con số và Sự kiện, ngày 29-11-2022, <https://consosukien.vn/quan-he-viet-nam-trung-quoc-ngay-cang-sau-sac-hon-trong-thoi-dai-moi.htm>.
10. Hữu Hưng: *Học giả Trung Quốc: Thời đại mới của quan hệ Trung-Việt*, Báo Nhân Dân điện tử, ngày 20-12-2023, <https://nhandan.vn/hoc-gia-trung-quoc-thoi-dai-moi-cua-quan-he-trung-viet-post788297.html>.
11. *Bộ trưởng Ngoại giao Bùi Thanh Sơn trả lời phỏng vấn sau chuyến thăm cấp Nhà nước đến Trung Quốc của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và phu nhân*, Trang thông tin điện tử Bộ Ngoại giao, ngày 23-8-2024, <https://www.mofa.gov.vn/vi/nr040807104143/nr040807105001/ns240826151310>.
12. Tô Lâm: *Mỗi quốc gia đều đóng một vai trò quan trọng trong bản giao hưởng lớn của thời đại*, Tạp chí Cộng sản điện tử, ngày 25-9-2024, https://tapchicongsan.org.vn/media-story/-/asset_publisher/V8hhp4dK31Gf/content/moi-quoc-gia-deu-dong-mot-vai-tro-quan-tro-ng-trong-ban-giao-huong-lon-cua-thoi-dai.
13. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VII*, Nxb ST, H, 1991, tr. 147.